

Szerkesztői Iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők
Kiadóhivatal:
Wokál János
az előfizetők és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adóznak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
fél évre . . . 2 frt.
negyed évre 1 frt.
Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyitltér óra 15 kr.

Előfizetési felhívás)

a „KÖZÉRDEK” XI. évfolyamára.

Közéletünk erős küzdelmei között folyt le az elmúlt évtized, mely küzdelmekből a „Közérdek” is mindég kinyerte a maga részét azon korlátok körében is, mely egy vidéki hetilap elé szabva van.

Nagy és nevezetes érdekeink vannak a társadalmi, közigazgatási és közgazdasági téren, melyeket fejleszteni, védeni, vagy támogatni kell e vármegye területén s melyeknek önzetlen szolgálata képezte és fogja képezni jövőre is feladatunkat. De ezenkívül megelégedéssel mutathatunk azon törekvésekre is, melyet vármegyénk s egyes városaink multjának felderítése körül a „Közérdek” teljesített, torráslal szolgálható gazdag adatokat kívánván összegyűjteni vármegyénk egykor megirandó történetéhez.

Anyagi áldozattal jár e lap fenntartása, mely tárva áll mindenkinek pártkülömbőség nélkül, ki vármegyénk és városaink szellemi és anyagi előhaladásának önzetlen barátja és tevékenységével, eszméivel közrehatni kíván. Eppen azért kérjük az anyagi támogatást s a szellemi közreműködést egyaránt hazafias közönségünkötől a jövőre is.

A „Közérdek” szerkesztősége:

Dr. Magyar Károly. Török Bertalan.

A „Közérdek” előfizetési ára:

egy évre 4 frt.

fél évre 2 frt.

negyed évre 1 frt.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz küldendők.

Wokál János, kiadó.

Megyei rendkívüli közgyűlés.

Ó császári és apostoli királyi Felségének f. hó 5-én Budapesten kelt, sajátkezű aláírásával és gróf Szapáry Gyula m. kir. miniszterelnök ellenjegyzésével ellátott legkegyelmesebb leirata, melyben a folyó évi február hó 18-ra összehívott új országgyűlésre a képviselő választások eszközlésére felhívja vármegyénket, a f. hó 15-én tartott rendkívüli közgyűlésen olvastatott fel. Az elnöki helyet, b. Kemény Kálmán főispán távollétében Csató János kir. tanácsos-alispán foglalta el, ki rövid beszéddel megnyitván a gyűlést, felhívta Török Bertalan főjegyzőt a királyi leirat felbontására és felolvasására. A királyi leirat ostyába nyomott nagy királyi pecséttel volt ellátva s pergament szalaggal átfűzve, melynek kibontása után a közgyűlés tagjai felemelkedtek helyeikről s a leirat felolvasása után eljenzésben törtek ki. A királyi leirat hódolatteljesen tudomásul vétetett s a központi választmány felhivatott, hogy a képviselő választásra szükséges intézkedéseket tegyék meg.

A képviselő választásra vonatkozó intézkedések.

A központi választmány f. hó 16-án tartotta meg gyűlését Csató János kir. tanácsos alispán elnöke alatt. Miután a belügyminiszter a képviselő választás határidejét f. január 28-án kezdőleg február hó 6-án bezárólag állapította meg, ezen határidőn belül mindjárt az első napot január 28-át fogadta el a központi választmány az alvinci, m. igeni. m. újvári és nagy-enyédi vá-

lasztó kerületekben megejtendő képviselő választás idejéül.

A választási küldöttségek következőleg lettek megalakítva:

I. Alvinczi választókerületben:
elnök: Szalánczy Lőrincz; jegyző: Benedek Károly; h. elnök: Batta Bertalan; h. jegyző: Székely Lehel.

II. Magyar-igeni választókerületben
elnök: Tókos Sándor; jegyző: Bakesy Endre; h. elnök: Oelberg Gusztáv; h. jegyző: Balog Ödön.

III. Maros-újvári v. kerületben:
elnök: Kosztka Vilmos; jegyző: Jovian Antal; h. elnök: Imreh József; h. jegyző: Kovács Lajos.

IV. Nagyenyedi v. kerületben:
elnök: id. Gáspár János; jegyző: Z. Szócs Sándor; h. elnök: Müller Mihály; h. jegyző: Benedek Gábor.

Politikai pártmozgalmak vármegyénkben.

Felkérjük az egyes politikai pártok vezérférfait, miszerint vármegyénk választó kerületeiben történt képviselő jelölésekről, gyűlésekről rövid, tárgyilagos értesítést sziveskedjenek küldeni lapunknak.

A b. Kemény Géza párt

f. hó 12-re tüzte ki a programbeszéd idejét. Dél előtt a város ház előtt nemzeti zászlók alatt, a tüzoltó zenekar indulói mellett sorakozva vonultak a megyeház gyűlés-termébe, mely zsufolásig megtelt. Csató János kir. tanácsos indítványára id. Gáspár János kir. tanácsos választatott meg értekezleti elnökül, kinek indítványára egy küldöttség kérte fel b. Kemény Gézát a megjelenésre. Élénk

TÁRCZA.

A mű-lelkész.

(Folytatás.)

— Uraim, szól, önök bizonyosan tudják, mily ügyben jöttem ide?

— Ugy vélem — felelt Szabó esperest ur, ki a küldöttség szószólójának tette meg magát — hogy azért jött mivel olvasta hirdetésünket.

— A Keresztyén Tárógatóban — egészíté ki Radó esperest.

— Az ám, igenis — bizonyítá nyomatékosan Damó esperest.

— Eltalálták uraim — szól nyájas mosolylyal az idegen, előnyösen láttatva kifogástalan szépségi fogait — valóban az önök hirdetése hozott ide.

A bizottság bírálólág szegezte rá szemeit.

— Nem veszi talán rossz néven, ha néhány kérdéssel terheljük? — folytatá Szabó esperest ur.

— Irásba foglaltuk azokat — magyarázá Radó esperest ur.

— E hol vagynak — szól Damó esperest, vaskos jegyzőkönyvet huzva ki zsebéből.

— Egy percznyi engedelmet kérek urak! Attól tartok, hogy önök némileg félreértetek. Én nem vagyok egyházi állásra pályázó jelölt.

A küldöttség tagjai megütközéssel néztek egymásra s azután kíváncsian vették szemügyre a szobát s csak most vették észre, hogy a fél terem néhez függönyvel van elválasztva.

— Mi persé azt hittük, hogy ön a folyamodó — szól Szabó esperest elszontyorodva.

— Annyival is inkább — tódá Radó esperest — mivel ön egyedül érkezett.

— Az ám — dűnyögé Damó ur.

— Ujabb botlás uraim! — szól az idegen. — Nem jöttem egyedül. Barátom a jelölt szerény ember s arra kért, hogy fogadjam önöket s engedjek neki időt, míg a találkozására kellőleg előkészül.

— Hol van hát? — kérdé egyszerre a három esperest, ösztönszerűleg a függönyre pillantva.

— Eltalálták — szól az idegen. — Barátom ott van. Engedjék meg, hogy egy percre távozzam.

A függöny mögé surrant. Óra felhúzáshoz hasonló kercegés hallszott egyideig, aztán a függöny hirtelen félre lebbent.

A három esperest szájtátva bámult. A terem végén rögtönzött szószéket pillantottak meg s azon gondolatba merült tisztes kinézésű férfit.

— Uraim! — szól pergő nyelvel az idegen, önkéntlenül utazó mutatványos szerepébe esve — végtelenül örülök, hogy van szerencsém önöket tiszteletes Örgönás Dezső urnak bemutatni.

A nagytiszteletű esperest urak ünnepélyes komolysággal keltek fel s mélyen hajlongtak.

— Legyen ön üdvözölve városunkban — szól Szabó ur komoly méltósággal.

— És fogadja kartási jobbnkat — folytatá Radó ur.

— Kartási jobbnkat — viszonzá Damó esperest

E szívélyes üdvözlésre a tisztes kinézésű ur mitsem válaszolt, továbbra is mélyen elgondolkozva ült a szószéken. A tiszteletreméltó urak kissé megrökönyödtek e rideg fogadás miatt s rövid habozás után kérdőleg tekintettek Lakatos urra.

— Ugy veszem észre — szól ezen ur békítőleg, hogy meg kell magyaráznom a dolgot. Engedjék meg, hogy ezt a lehető legrovidebben tehessem. Ez a mi lel-

kész barátunk nem hus és vér, mint önök hiszik, hanem oly lény, kit magam szerkesztettem.

E nem várt nyilatkozat nagy hatást gyakorolt. Az esperestek oda tolongtak, hogy közelebbről szemügyre vegyék. De Lakatos ur megakadályozta.

— Egy percznyi türelmem uraim! — szól — ha elkészültem a magyarázattal, lesz szerencsém bemutatni a bábót s működését. Önök úgy lehet nem is tudják, de én meglehetősen hírt feltaláló vagyok, bár most vállalkozom először ezen a téren. Azonban ily szerkezet eszméje régen megvillant agyamban, sokat tépelődtem vele, apránként tovább fejlesztettem tervemet, mig most ime önök előtt van elmélkedésem érett gyümölcse. Miután röviden utaltam a lelkész mozdonyra, tovább megyek s kifejtem előnyeit és munkakörét. Először is tudni fogják a nagytiszteletű urak, hogy manapság a népszerű templom egyuttal virágzó is. Ugy de a virágzó templom csak egészenes pénzügyi elapon állhat fenn. Nézzenek körül — szól nekihevülve, nagyszerű kézhordozással — s meggyőződhetnek, hogy a virágzó egyházakban az ülőhelyek dusan jövedelmeznek s a gyűjtő-perselyekbe hulló ezüstpénz csengése elnyomja az orgona legmagasabb akkordjait is.

Az esperest urak elragadtatva a szóló ékeszólásától, tévedező tekintettel néztek körül a teremben, mintha tényleg maguk előtt látnák az érintett imaházat.

— Miben áll ezeknek a legfőbb vonzó erejük? — folytatá beszédét — hit elveiknek józanságában? vagy tág körű keresztényiségükben? De hogy! Egyedül népszerű papjukban, annak csillogó frázisaiban s szép csengésű szónoklatában. De ilyen papokban oly nagy a kereslet, hogy ezek piaci árfolyama sokkal magasabbra hágott, mintsem hogy azt közönséges vidéki egyházak megbírnák, miért csak a legvagyonosabb egyházak néhányának van módjában ezeket megszerezni. És itt kerül sor a pap

éljenzés között jelent a tisztelt képviselő jelölt s tartalmas beszédében fejti ki az okokat, melyek — a vármegye közgyűlésének a megyei önkormányzat fenntartása érdekében több ízben hozott határozatának megfelelőleg a szabadelvű pártból való kilépésre bírták több képviselő társával együtt.

Ezen álláspontját fenn fogja tartani jövőre is s csak akkor csatlakozhatik egy új kormányhoz, ha annál álláspontjának megfelelő garantákat talál. Beszéde további folyamában kijelentvén, hogy munkásságát vármegyéje és a választó kerület, valamint Nagyenyed város érdekében legjobb erejéhez mérten fogja kifejteni, általános éljenzés között megköszönte és elfogadta a jelöltséget. Csátó János kir. tanácsos hatóságos beszédében üdvözölte b. Kemény Gézát s részletesen kifejtette, hogy miért kell ezuttal pártönkivüli állást foglalni; a függetlenségi párttól ugyanis a közjogi alap, a szabadelvű és nemzeti párttól pedig az államosítás elve választ el. Végül egy nagy végrehajtó bizottság lett alakítva s a gyűlés a jelölt éltetése közben elszólt. Este a „Két Hattyú“ szállodában népes banquette volt, részt vevén abban az ellenzékiek s a Splényi párthoz tartozók kivételével a választók színe-java.

b. Kemény Géza f. hó 14-én Tövisen, mint az enyedi járás központján is tartott programbeszédet, mely alkalomra párthívei közül Nagyenyedről is számosan kísérték ki.

A zimankos, havas idő dacára szokatlan élénkség uralkodott a kis városban. A helybeli és környékbeli falvak választói ünnepi ruhában csoportonként fehér tollal feléltve várták az ünnepélyes pillanatot, melyben az egyhangulag és mint a szónokok által többször is kifejezve lett — a hivatalos befolyástól teljesen ment, szabad elhatározással fölléptetett képviselő-jelöltüket meghallgathatják. Slafkovics Jácint tövisi gyógyszerész a mintegy 170 választó-polgár és 50 érdeklődő egyénből álló népes gyűlést megnyitván, lelkes szavakban eszterelte a jelölés napjának nagy fontosságát s indítványára egy 50 tagú bizottság küldetett ki a szomszéd épületben megszállva levő b. Kemény Géza meghívására. A báró elváratai s a küldöttség élén megjelenvén, falangzó éljen és se tresske üdvözlések közepette foglalta el az emelvényt. Slafkovits, mint a népes és különböző nemzetiségű választókat magában foglalt értekezlet elnöke, rövid, talpraesett beszéddel üdvözölte a nemes bárót, mint vármegyének sok tűzpróbát kiállt hű fiát s szigorú következetességű politikussát s arra kérte fogadná szívesen a már N.-Enyeden oly sok szép reménnyel kibontott zászlója alá a tövisi és környékbeli harcosokat is, kik e mai nappal Kemény Géza bárót vezéröknek tekintik s ösmert hazafias eszméi és törekvéseiben a legodaadóbb támogatásokban részesítendik.

Géza báró — az osztatlan lelkesedés közt — e szíves fogadtatást megköszönve, magvas fejtegetésekkel emlékezett meg a lefolyt országgyűlés működéséről és a működés eredményezte törvényekről s különösen hangsúlyozván a mindent s főleg a vármegyék államosítását célzó politika elhibázott voltát, úgy a közszabadság, mint

mozdonyra. Általa módot nyujtok a legigénytelenebb ek-lának, hogy magának a leghathatósabb vonzó erőt megszerezze.

A pergő nyelv szünetet tartott s a szónok letörölve izzadt homlokát. Az esperestek felhasználták a pihenőt letepert érkeik rendbehozására.

— De miként látja el értelemmel kérdé Szabó.

— És szólásra való hanggal? — folytató Radó.

— És taglejtéssel — veti ellen Damó.

— Nincs annál könnyebb — feleli a feltaláló. —

A nagytiszteletű urak természetesen ismeretese a phonograph alapelveivel. Nyíltan bevallom, hogy a pap-mozdony szerkesztésénél ezen eszmét alkalmaztam, de magától értetődik javított kiadásban. — Ekkor a bábhoz közeledik. — Ime uraim — folytató — ha megajándékoznak leglényesebb figyelemükkel, megmutatom miként lehet ezen alakot működésbe hozni.

Az esperestek szájától várakozással fogták körbe.

— Ha megnyomom — így darált tovább — a kabát jobbfeleli hátsó gombját, a mint láthatják a két lapocka közt kis csapóajtó pattan fel. A megnyílt rekeszbe becsuszatom ezt az elkészített villamos lemezt. Ha megnyomom a baloldali gombot a csapóajtó bezárul.

Most, ha szíveskednek a bal-lábikrára pillantani, kis kiálló pálcikát láthatnak. Erre közönséges forgattyut erősitek — ilyen formán.

Ugy tett a mint mondá s erős mozgásba hozta a forgattyut. Az eredmény bámulatos volt. Az alak ülő helyzetéből természetesen s méltóságteljes mozdulattal emelkedett fel s egyik kezét könnyedén a szónok párkányára helyezve, a másikat pedig buzditólag terjesztve ki, hatalmas, de bájos csengésű hangon így szóllalt meg:

— Most már a szokásos perselypénz fog beszédeni.

Ezzel a báb hasonló tisztességgel és határozottsággal ült vissza székére.

(Folyt. köv.)

főleg az adózó polgárookra az államosításból háromulható óriási pénzügyi terhek szempontjából kijelentette. Mik voltak azon meggyőző indokok, melyek őt, az ily politikát támogató kormánypartból, ha csak nem akart meggyőződésével és vármegyéje hangzóttatott nézeteivel ellentétbe jönni kilépésre bírta. Jelezte, miként programja pártönkivüli s így megválasztatása esetén mint törvényhozó azon javaslatokhoz fog szavazatával járulni, melyek tiszta meggyőződése és legjobb tudása szerint egy e haza politikai integritásáért, mint annak fokozatos előhaladását, fejlődését befelé legmegfelelőbbben megvalósítani célozzák, úgy de pártemberer is lesz, a mint a nézete szerint főfontosságú országos kérdésekben egyik vagy másik pártnál politikai meggyőződése és eszméi valóítására a megfelelő garantákat feltalálja. A tartalmas és a jelenlétre nemzeti külömbőség nélkül mély hatást gyakorolt beszéd elhangzása után szünni nem akaró éljenzések között oszlott szét a gyűlés és sietett mindenki, hogy a mit a zöld asztal mellett el nem mondhatott, kifejezze a fehér asztal mellett, a jelölt tiszteltetésére rendezett banketten. A két nagy vendéglő termei zsúfolásig megteltek vendégekkel s a n.-enyedi cigány-zenekar hangjai mellett a jóízű ebédet kellemes tisztozok fűszereztek. Az ünneplés és tisztozok központja természetesen a jelölt b. Kemény Géza volt, kit a román választók hazafias lelkeséikkel élükön, a figyelemnek annyi jelével vettek körül, miként teljeseren biztosra vehető, hogy 28-án a nagy közdelemben Tövis és vidéke választói, mint egy ember jelennek meg s jelöltüknek győzelmén a döntő tust kétségkivül ők adják meg.

Ugy legyen!

A b. Kemény Endre párt.

A marosújvári választó kerület volt országgyűlési képviselője Báró Kemény Endre f. hó 13-án tartá beszámolóját. A kerület választó közönségének színe javából mintegy 200-an gyűltek össze. A megjelentek között ott láttuk: gr. Bethlen Sándort, Pogány Jánost, Pávy Vajna Eleket, Zeyk Endrét, Benkő Eleket, Csiky Albertet, az öreg Bartha bácsit, Bartalus V. lelkeszt. Egybegyűltek Benkő Elek indítványára Koszka Vilmos ur személyében a gyűlés vezetésére elnököt választván, indítványára 20 tagú bizottság mert a képviselő meghívására, ki rövid idő múlva lelkes éljenzésével fogadtatva megjelent. Koszka Vilmos elnök az egybegyűltek nevében melegen üdvözölvén, felkérte beszámolóját megtartására.

„A téli választások káros behatása ime nála is mutatkozik — mond a báró egy hatalmas rekedtségben s ez önhibáján kívül eső gyengeségéért elnézést kér az egybegyűlt közönségtől. A képviselő ma napság — mondja nem kap irrott utasítást választóitól, de tesz kötelező ígéretet azon elvek mellett melyeket program beszédében magának vall s melyekért őt a választó közönség bizalmával megtisztelti. Ő ezelőtt öt évvel azon elvek mellett foglalt állást programjában, melyet a szabadelvű párt vallott magának. Híven küzdött ennek elvei mellett egész azon időig a midőn Tisza kormányelnök lemondásával a fejet cserélt kormány a közigazgatás államosítását napi rendre nem tűzte. E törvényjavaslatban az önkormányzati jog a közszabadság legfontosabb posztulatumának sérelmét látta s mint ilyen igaz meggyőződésén alapuló elveivel teljes ellentétben állott. Töbéd magával kilépett a körből.

A közigazgatás államosítása az alkotmányos formákba bujtatott absolutizmus szentesítéséért jelenti. Példákat hoz fel úgy az ó, mint az újabbkori, valamint Magyarország történelméből, melyek szerint a hatalom szentrálizációja mindig gyengeségre, elerőtlenedésre vezetett. A központi hatalom túltengése elvonja a vidéktől az erőt az önelhatározás, a szabad gondolkodás az önálló eszelekvés képességét. Élénk színekkel eszteli a mostani és az államosított megye közigazgatási viszonyait: a midőn ma van hetven egy néhány klikk akkor lesz — egy! Párhuzamba helyezi a miniszteri telyhatalom és az aristokraták krealta hivatalnok seregét: több megbizhatóságot, az ellenőrzés könnyebbségét több jártasságot a helyi viszonyok ismeretét látja a választott tisztviselőknben.

Híven esztelte továbbá azon elismerést érdemlő eredményeket, melyek őt év alatt a kormány és az országgyűlés együttes működéséből kifolytak, szót az államháztartás egyensúlyának helyreállításáról, mi által közel jövőben lehetővé váland a valuta rendezése; A királyi táblák decentralizációjáról;

a nagy horderejű kereskedelmi szerződések megkötéséről melyek a középeurópai nagy hatalmakat szoros érdekezettségbe vonván, a békét hosszú időre inkább biztosítják mint bármely politikai nemzetközi szerződések. Ezzel a multa nézve beszámolva, jövőre elfoglalandó álláspontját a következőkkel körvonalozta:

Ma és mindig szabadelvű vagyok, s leszámítva a vármegyék államosítását, a kormányt támogatni fogom. Azonban a szabadelvű pártba csak akkor fogok formaszert is vissza térni, a midőn az államosítás. a mit nem hiszek. le lesz véve a napi rendről vagy pedig kereszt-

lesz vive, a mely esetben a törvény előtt megfogok hajolni.

Addig erre nézve független meggyőződésemet fenn tartom egyebekben pedig, miután a többi ellenzéki párt-hoz az általam kifejtett okoknál fogva nem tarthatok, a szabadelvű pártal fogok tartani.

A gyűlés elnöke kifejezi azt, hogy volt képviselőnk ezen beszámolójával egyuttal programját is kifejté, midőn amazért a gyűlés éljenzésével kísért köszönetet szavaz, egyuttal felkéri, hogy a hangzóttatott pártállás alapján a jövő országgyűlésen e kerület képviselőjét ujlag elfogadja. A vidéki értelmiség több tagja csatlakozván beszédével elnök szavaihoz, — már — képviselő jelöltünk a megtisztelő bizalomért őszinte szavakkal köszönetét fejezi ki s a kijelölést elfogadja.

Ezzel elnök a gyűlést bezárja s a választó közönség Gal vendéglős éttermeibe vonul, hol a délután késő óráin is egyutt volt a jókedélyre villanyozott választó közönség a számtalan tisztozokkal fűszerezett közebéd után. Ily előjelek után Báró Kemény Endre megválasztatása a marosújvári kerületben biztosra vehető.

Gasztlbelza.

Gr. Bethlen Bálint párt.

Tisztelt barátom!

Kértél, hogy írnék lapokba tudósítást a Nemzeti párt vasárnapi ünnepélyéről.

Valóban nehéz terhet róttál rám. Mert világos, hogy én és velem egyutt a nemzeti párt egy látuk és úgy tudjuk, hogy mi egy szép, őszinte lelkesedés közt, de példátlan rendben lefolyt hazafiai ünnepélyt ültünk; miként ez az „Ellenzék“ leírásában olvasható. Ellenben úgy látom, hogy mások az egészben csak egy kigynyolásra való „czéczt“ látnak, miként a „Koloszvár“ rajzolja.

Melyik párt-hoz álljon már most tudósítót? Legyen pártönkivüli? Nő hát én őszintén bevallom, hogy én nem tudok az lenni; nem is voltam soha; nem is értem, hogy voltaképen miben álljon, sőt még azt sem hiszem, hogy va l a k i, a k i v a l a m i, igazán az tudjon lenni. Azért nézd el, ha most sem tudok a pártönkivüli párt-hoz csatlakozni s rövid tudósításomnak némi polemikus színe leend.

Hát ott bizony sokan, nagyon sokan voltunk, nemcsak dologtalan napszámok, kollégisták, nem is csak Kovács Ödön és Hegedűs bácsi (a „nagy óra- és vizsgálomulató“, miként az elmés „pártönkivüli tudósító“*) besugja), hanem nagy számu mindenrendű választó polgár is. Az érkező jelöltet hosszú kocsiior, banderium, nagy tömeg gyalogos kísérté a Nemzeti szálloda elé, hol még tömegesebben összegyűlt választók és a tüzőlt zenekar fogadta. Ép ily nagy tömeg jelent meg a délutáni programbeszédre.

A választókat Kovács Ödön üdvözölte, elnökül ajánlván Török Dánielt, kinek ajánlatára 12 tagú küldöttség hívta meg gr. Bethlent a gyűlésbe. A hosszantartó és lelkesült éljenzés után Deli Ödön tolmácsolta híven és szépen a választók érzelmeit, mire a program elmondása következett.

Az elmés „pártönkivüli“ úgy találja, hogy Bethlen Bálint nem szónok. Persze, nem tanult homilétikát, valamint Apponyi Albert sem. Gondolom, neki Apponyi sem szónok. Lehet, hogy neki másforma eszményképe van a szónokról. Legyen. Mi nem is szónoklatot vártunk, hanem őszintén, világosan és férfiasan kifejezett igazságokat. És ezt hallottuk is oly meggyőző közvetlenséggel, oly férfias nyugodtsággal előadva, hogy a lelkesedés az egész közönséget megragadta s sokszoros és viharos éljenzésre vezette.

Elsőször is azon vádra felelt, hogy ő itt idegen. „Igaz, mondá nem vagyok e vármegye szülőtte, de hála az őseim hazafiságának és — hivatkozás nélkül mondhatom — eddigi szerény, de becsületes tevékenységemnek, büszke vagyok reá, hogy nem vagyok egészen ismeretlen.“ (Ő az itteni ref. egyházmegye tevékeny gondnok.)

Azután áttért a kormány működésének esztelésére. E kormány büszkén vette fel a reformminiszterium nevet; igért politikai és választási szabadságot, gyors és jobb közigazgatást, tisztviselőkné és tanítóknak fizetés felemelést, szolgálati pragmatikát és sok más nagy dolgot. És adott: a honvédségnek sárga-fekete jelző-zászlót; rendezte a militarizmust; elszlatta az országgyűlést költségvetés és zárszámadás nélkül, üldözi a szabadsájt, készül megszorítani a szólásszabadságot. „A rőtét reactio sohaem virágozott Magyarországon úgy, mint a jelenlegi kormány alatt.“

Közigazgatási reform helyett csinált két szegyenletes paragrafust. A fispáni önkény helyett kínált a miniszteri omnipotentiával. „Nekem, mondja, sem a Tisza által agyonrendszabályozott vármegye, se a Szapári által céltzott miniszteri omnipotencia nem kell ... mert ezt akarta Szapári, a nélkül, hogy ugyanakkor akár a polgá-

*) Ki azonban bizonyára nem a b. Kemény Géza, Zeyk Dániel és b. Kemény Endre pártjához tartozik. Szerk.

rok teljes gálati prag Ezze mely igéri lam teljes királyi ud a hadsereg badságot, nek, hogy ramm az Ezut jelöltség e melyet ő k nem tánto Bartó jenzéssel f rehajtó biz ben elszk vegyűnk a ket e közl mácsolta t deséhez k hű fiának midőn várs épsége vo ősei öröke Ezut asztal mel vább folyt és vidéki Nag Bálint nem szédét, 17 A z dor, budá Programu A . jelent köz deleti jay ajánlat he a mint ke Szabál 1. A gátása me 2. A selő testü vezeték r alkalma va kat az er 3. A 1-én ér v szenevd, failletmen évenkint A p failleték e doskodni 4. A élveztek 1 hogy az 1 gondoskod 5. A 1393. jan let utján fordításáró 6. A törvény á korolt ital kamatjainá költségvet 7. A gének egy kezelendi, hasznára v jának, te élvezetből tést a vár tulajdonjog szerinti sz 8. A január hó összegben *) E sen vesszük **) E is saját kére

rok teljes szabadságát akár a tisztviselőknek ígért szolgálati pragmatikát törvénybe iktatta volna.

Ezzel szembe rámutat az Apponyi programjára, mely igéri a 67-iki kiegyezés fejlesztését: a magyar állam teljes egyenjogúságát Ausztriával szembe, magyar királyi udvartartást, magyar nyelvet és magyar oktatást a hadsereg magyar ezredeiben; vallási és politikai szabadságot, becsületes szolgálati pragmatikát a tisztviselőknek, hogy legyenek függetlenek felfelé is stb. Ezen program az övé is, mert ezen párthoz tartozik.

Ezután Bartók György köszönte meg Bethlennek a jelöltség elfogadását s kijelentette, hogy attól a zászlótól, melyet ő kibontott, a választókat semmiféle hatalom el nem tántorítja.

Bartha Miklós és Horváth Gyula szép és nagy éljenzéssel fogadott beszédei után megalakult a párt végrehajtó bizottsága s Apponyi és jelöltünk éljenzése közben elosztottunk szép rendben, hogy nem sokára részt vegyünk az inpozitás fátylasmenetben, melylyel jelöltünket a közlekedés megtiltotta. Itt Makkai Domokos tolmácsolta nemcsak a reményt, mit jelöltünk jövő működéséhez kötünk, hanem a hálát is mit városunk minden hű fiának már a multból éreznie kell iránta, ki akkor, midőn városunk szemetényének, a Bethlen főiskolának, építése volt veszélyeztetve, első emelte fel hathatós szavát ősei örökének megvédésére.

Ezután szétosztánk, befejezni e szép napot a fehér asztal mellett. A szép beszédek és a lelkesedés árja tovább folyt 6 vendéglőben; hol több mint 300 helybeli és vidéki választó gyűlt össze vidám lakomára.

Nagynyed, 1892. jan. 15-én.

Kovács Ödön.

— A m. i. geny i választó kerületben Kiss Bálint nemzeti párti f. hó 6-án Borbándon programbeszédét, 17-én pedig M. Igenben tartja.

A z alvinczi választó kerületben Halmágyi Sándor, budapesti kir. t. bíró lépett fel nemzeti pártállással. Programbeszédét Alvinczen f. hó 19-én tartja.

A nagyenyedi polgári jog.*)

A „Közérdek“ utóbbi számában e cím alatt megjelent közlemény, a polgári jog megváltásáról szabályrendeleti javaslat kidolgozására és megindolására birt, ajánlat helyett álljon itt a közbirálatot kihívó munkálat a mint következik:

Szabályrendelet a nagyenyedi polgári jogról.

1. A polgári jognak eddig gyakorlatban volt osztogatása megszüntetettik.

2. Az adományozott polgári jogot a város képviselő testülete mindenképp visszaveszi, s az anyagi jogelvezetek megszüntetése mellett, a polgári eskü letétele alkalmával a város pénztárába befizetett polgárosítási díjakat az eredeti összegben visszafizeti.

3. A failletékek polgári jogon osztása 1893. jan. 1-én ér véget. A mely városi lakos azonban inségben szenved, mint községi szegény a tanács által részesíthető failletményben. Az ily címen kiosztható failletékek száma évenként 150-ben állapított meg.**)

A polgári jog visszaváltása után évenként fennmaradó failleték csomók felhasználásáról költségvetésileg fog gondoskodni a város előjárósága és képvisellete.

4. A közmunka-mentesség, melyet a polgárok eddig élveztek 1892. január hó 1-jével megszüntetett, mint-hogy az 1890 évi I. t. cz. ilyenmü kedvezményről nem gondoskodott a városi polgárság részére.

5. A polgári földnyilaknak polgári jogon használata 1893. jan. hó 1-én szintén megszüntetettik és azok bérlet útján fognak értékesíttetni, a befolyó összeg hovatartásáról költségvetésileg fog gondoskodás történni.

6. Az italmérési jog, már az idevonatkozó állami törvény által megszüntetett, a polgári jog címén gyakorolt italmérés után megállapított kártalanítási tőke és kamatainak felhasználásáról a városi képviselő testület költségvetésileg fog gondoskodni.

7. A város a polgári javakat, mint a város községének egyéb javait, oszthatatlan testületi tulajdonként kezelendi, s jövedelmeket közcélokra használja fel, mi hasznára váland egyenlő mértékben a város minden lakójának, tehát a jelenlegi polgároknak is; azonban ezen élvezetből a városnak egy lakója sem vonhat következtetést a városi tőke vagyonnak vagy jövedelmeinek magántuladonjogára vagy magán-használati-célra, bármely kulcs szerinti szétosztására.

8. Az élő polgárok polgárosítási díjakat, 1893. év január hó 1-től kezdve a városi pénztárból felvehetik azon összegben, melyben tényleg fizették, minden kamattal.

*) E tárgybani nézeteinket és észrevételeinket fenntartjuk; szívesen vesszük azonban, ha többen is foglalkoznának e kérdéssel.

Szerk.

**) Ebből nyerhetnek fát a szegény polgár, özvegyek és leányok is saját kérésükre a tanács határozatánál fogva.

kül. A polgári jogok élvezete ugyanis úgy tekintetik, mint a befizetett tőke kamataja.

Az egyes polgárok által eredetileg befizetett összegek a városi tanács által állapítottak meg és utaltatnak ki.

A tanács határozata ellen jan. hó 31-ig a képviselő testülethez felebbezésnek van helye, mely ez ügyben végérvényesen határoz.

A ki a személyére kiutalt összeget nem veszi át a végleges megállapítás után 3 hó alatt, úgy tekintetik, mintha azt közcélokra fordítás céljából hagyta volna benn.

Különös tekintetet érdemlő okokból a képviselő-testület a polgárosítási díjat a volt polgár vagy jogutódai részére, a jogosult 1893. jan. hó 1-én még életben volt, megszavazhatja 1895. jan. hó 1-ig, de kamattal ez esetben sem fizetetik. Ez azonban csak oly esetekre vonatkozik midőn a polgár távollét vagy hiányos értesítés miatt a visszaváltásról tudomást nem szerezhetett.

Kiskorúak, özvegyek, polgárfiúk és leányok czipváltási összeget nem igényelhetnek ilyes címen, mint-hogy a polgári jog örökhatályos tárgyát nem képezi a fennálló gyakorlat szerint.

A polgárosítási díjak különböző összegekben fizetve be (50 frt, 5 frt, 20 frt, 2 frt) ennek összege a levéltári adatok, illetőleg a polgárok nyugtái alapján, ezek hiányában, más adatokból határozatuk meg.

A tanács által a visszaváltási név- és díjjegyzék legkésőbb 1893. jan. hó 1-én közzéteendő.

9. A megváltási összeg kölcsön útján szereztetik be, mely 3 év alatt az összlakosság egyenes adói után kiveendő pótdadó által törlesztetik.

(Folyt. köv.)

Levelezés.

Verespatak 1892. január 11.

— Oltáregylet bálja. Képviselőjelölés. —

Igéretemhez híven bátor vagyok a f. hó 10-én az oltáregylet által rendezett bálról referálni.

Előre is kijelentem, hogy az fényesen sikerült s az oltáregyletnek 100 frton. felül jövedelmet hozott. Hát ez nem is lehetett másképp, mert az oltáregylet élén egy oly általános tisztelt, szeretett urhölgy áll Ajtay Jánosné öngnagsága személyében, kinek már neve elég garanciát biztosított és nyújtott a bál fényes sikeréről. Az előköszög (bárendező) és a rendezők buzgó fáradozásait azért nem említem, mivel a lefolyt bál fényes sikere nekik elég erkölcsi jutalom volt.

Ott láttuk Verespatak egész intelligenciáját s Abrudbányáról Székely István urat kedves néjével. A fesztelen, kedélyes mulatságnak csak a reggeli órák vetettek véget.

Ezen tudósítással eléget vélek tenni báreferenci kötelességemnek s áttérek a képviselőválasztási mozgalmakra.

A verespataki szabadelvű párt f. hó 7-én tartotta szervezkedő gyűlését. Elnöknek újlag eddigi lelkes, buzgó fáradozatlan elnökünk Moldován Lajos ur, jegyzőnek Jánky Kálmán választatott meg egyhangulag.

Ezeknek megválasztása után Moldován Lajos elnök lelkes és szép szavakkal vázolta szeretett képviselőnk Lukács László urnak eddigi működését és városunk érdekében tett nagybecsű fáradozásait és szerzett nagy érdemeit: ajánlja mélt. Lukács László urat felkérni, miszerint a képviselő-jelöltséget ujjalag elfogadni sziveskedjék. Ezen indítvány nagy lelkesedéssel fogadtatott el.

Mint az előjelekből lehet itálni s abból, hogy egész Verespatak mint egy ember mind Lukács László mellett van s végre hogy a párt élén oly férfiak állanak Moldován Lajos, Ajtay János, Ebergényi Mózes, Drégán János urak személyében, kik az egész Verespatak osztatlan bizalmát bírják Lukács László megválasztása teljes bizonyosnak mondható, a minek teljesülését, szívből obajtuk. Ellenjelöltje még eddig nincs.

Maradtam a t. szerkesztő ur alázatos szolgálja.

r. I.

Vegyes hírek.

T. Olvasóinkat felkérjük az előfizetések mielőbbi megtételére és a hátralékok beküldésére. — A ki 8 új előfizetőt gyűjt, egy tisztelet példánnyal szolgál:

A KIADÓHIVATAL.

— Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Péterfi Árpád elhalt alvinci elemi állami-iskolai tanító

megürlt helyére Kittel Mária pesti tanítónét nevezte ki s egyttal úgy intézkedett, hogy jövőre ezen állomás mindig nőtanító által fog betöltetni, hogy így a B. finansztály a B. leányosztálytól teljesen elkülönítve részesüljön az oktatásban.

— **Neerolog.** M. Gyerőmonostori Kemény Dániel báró, a széles kiterjedésű Kemény család lándori ágának egyik érdemes tagja f. hó 13-án lándori birtokán 62 éves korában meghalt. Az elhunyt a közéletől merőben visszavonultan falusi jószágán élt s kizárólag gazdasági ügyeivel foglalkozott, annyira, hogy évek teltek el a nélkül, hogy a közel szomszédságban lakó rokonaihoz is ellátogatott volna. A látogatókat azonban szívesen látta házában s igazi magyar vendégszeretettel vendégelte meg. Nyugodjék békével.

— **Fillérestély.** A „Szegény tanulókat segélyező kör“ f. évi január 9-én tartotta meg első fillérestélyét, nagyszámú közönség részvétele mellett, igen szép sikerrel. A program első pontja, a Városi Dalkör által előadott „Vadászdal“, általános tetszésben részesült; Vince Zelm a k. a. zongorajátéka a közönséget ismételt zajos tapsokra ragadta; Szabó Jenő Petőfi „Órült“-jével fényes sikert aratott, Az „énekduet“ elmaradt, de bőven kárpótolva volt Sikorszky Zsigmondnak, Győrffy Anna k. a. zongorakísérete mellett, előadott gyönyörű énekszólójával; az utolsó pont: Biró György fuvolajátéka, kísérve zongorán Straub Erzsé k. a. által, szintén méltó helyet foglalt el a program választékos pontjai közt. És végül volt a tánc! kitűnő jövedel uralkodott; a négyesekre 60—62 pár állott fel. Igazán megérdemelte volna, hogy a távollétükkel tüntető „öreg“ theologusok is elmenjenek. (y.)

— **Jutalmazás.** Az építészeti hivatalajánlatára az utépítés körül nagyobb szorgalmat kifejtett ubiztosoknak a következő jutalmazást szavazta meg a január havi közgazgatási bizottsági gyűlés: Verkozi Károly és Ince Lajosnak 30—30 frt, Károly Lajos és Winkler Jánosnak 20—20 frt, Klein Mihálynak soron kívüli irodai teendő-kért 100 frt.

— **A nagyenyedi kiségitő-takarékpénztár** december havi forgalma a következő volt: bevétel 214468 frt 43 kr, kiadás 159336 frt 88 kr, pénzkészlet 55131 frt 55 kr.

— **A Bethlen főiskola ifjusága** népesnek ígérkező, házas jellegű farsangi mulatságot febr. 6-án tartja meg. A rendező bizottság már megalakult s javában fáradozik az estély erkölcsi sikere érdekében. A meghívók a jövő hét elején fognak szétküldetni. Lapunk közelebbi számában a részletekről is nyújt felvilágosítást a „rendező bizottság.“

— **A szegény tanulók segélyezésére** ujabban adományoztak a László Gyuláné önsága ivén: Asztalos Jánosné, Király Miklós, Király Miklósné Décsői Mariska 1—1 frtot. Fogadják a kegyes adományozók a segélyező kör hálás köszönetét. Nagynyed 1892. január 13. Szilágyi Farkas köri elnök.

Közgazdaság.

A tejkonzerváló szerek hatása.

A tejet, kivált forró nyári időben, hogy minél tovább édes maradjon, úgy a termelők, mint a kereskedők, különböző szerekkel szokták konzerválni, a mint külön némely háztartásban is megtesznek. Leginkább natron bicarbonicumot, szodát, meszet, borist, bórsavat és szalicilsavat használnak erre a célra.

Ezeket a szereket hatásukra vonatkozólag már többen megvizsgálták, s ujjalálták, hogy a mi a tejből előforduló bakteriumok megölését, a savképződés és a tej összefutásának megakadályozását illeti, a nevezett anyagok nem jó konzerváló szerek.

A bakteriumok szaporodását és működését sem a szóda, sem a natron bicarbonicum meg nem akadályozza a tej összefutását sem, némely bakterium, pl. a kolerabacillusok szaporodását, nemcsak hogy meg nem akadályozza e két szer, hanem inkább még előmozdítja. E konzerváló anyagok különben azért is aggalószok, mert azáltal, hogy a savak semlegesítésére, tehát a tej összefutásának megakadályozására hivatják, a meghamisított tej felismerésének épen e legmegbízhatóbb jelétől fosztanak meg.

A méz, abban a mennyiségben, a melyben erre a célra használni lehet, a bakteriumokat épen nem öli meg a bóris pedig alig akadályozza meg szaporodásukat és működésüket; a bórisavnak szintén igen gyenge hatása van a tejből a bakteriumokra.

A szalicilsav nemcsak hogy sokkal nagyobb mértékben akadályozza a bakteriumok szaporodását, mint az előbb nevezett szerek, hanem bizonyos bakteriumfajokat meg is öl. Más bakteriumokra, például a tifuszbacillusokra, ugyanolyan adagban semmi hatása sincs.

A tejkereskedésekben tehát minden ily konzerváló szert mellőzni, illetőleg használatát megtiltani kellene. Háztartásokban pedig legfőkébb a szalicilsav alkalmazását lehet tejkonzerválásra ajánlani, de ezt is csak azokban az esetekben, ha kivételesen tökéletesebb konzerváló módot alkalmazni nem lehet.

Miről tudhatjuk meg, hogy a tejben konzerváló anyagok vannak? Különböző próbák segítségével.

Forraljunk bizonyos mennyiségű tejet 1—2 óráig. Ha meg barnul vagy barnászörös színt kap, az annak a jele, hogy valamely alkalikus anyag, mint szóda, natron bicarbonicum, borax vagy méz van benne.

Ha a gyanus tejet egy kis mennyiségben hígított vaschlorid-oldattal csepeztünk és a tej violaszínt kap tőle, szalicilsav van benne.

Bórsavat rendszeren kevesek szoktak a tejbe konzerválás végett tenni s ezt gyors próbával konstatálhatjuk benne. Ily kevés mennyiség a tejt nem konzerválja s az egészségnak nem árt.

Csarnok.

Janka hugom emlékezete.

Meghalt 1890. január hó 26-án.

Soha rosszabb, fájdalmasabb hír nem érintette szívemet, mint mikor halálod hírért olvastam. Súlyos, lázas betegség voltam magam is, a halállal vívtam kemény harcot akkor éppen, a midőn téged elragadt. Azt mondják a fájdalmat enyhíti a részvét és a visszaemlékezés. Engedd meg, hogy elhunytad alkalmából örökkön élő szellemedhez intézhessek egy pár bucsu sort sohajom és könnyeimnek zápora közepette. „A testvérnek joga és kötelessége van testvérel szemben” mondtad te nem egyszer nekem; engedd meg, hogy beszélgessek veled.

Tőled tanultam az elhatározást, a mely emberré teszi az embert minden körülmények között.

Huh! . . . még most is emlékszem azon borzasztó éjszakára, a melyet abban a rettenetes hidegben tettem meg, ott hol a kanyargó Aranyos folyóba, sietve lázasan rohan a Jára pataka, nem messze Borrév határára! . . .

Zimánkos idő volt az! De a testvéri szeretet mellette föl keblemet, vágytalak újból látni téged, a ki nékem olyan kedves voltál mindég . . .

Rettenetes zivatar fogott el a Jára patak mentén, vak homályt űlt béréen-völgyön, zimánkos, fagyos olmos-hideg eső verdeste aromát, midőn ott Borrév mellett bekanyarodtam a mindig zavaros Jára patak mentére. Jó hitas lovam folyton horkolt és ágaskodott, a szélvész és zápor által megindított kavicsörmelések megsebeztek gyorsan száguldó paripámat, de a nemes mén föl sem vette a fájdalmat, biztató szavaimnak engedett s rövid idő alatt ott voltam te nálad.

Megérkezve hozzád, mily igaz testvéri szeretettel fogadtál, öleltél kebledre engem, a ki téged mindig oly

forrón szeretett. Hogy eltudtál eszegegni mindenről és hogy fájt néked az, hogy ismét válnunk kell! Oh, akkor egyikünk sem hitte, hogy ez utolsó találkozásunk lesz! Mily édes testvéri jósággal érdeklődél sorsom iránt, hogy bátorítottál és buzdítottál akkor, a midőn a csüggedést olvasztad le arcomról, mert valóban nagy ut előtt állottam és messze is eltávoztam tőled és te tőlem: örökre! . . .

A boldog gyermek-korból te nem sokat élveztél, hamar megtanított az élet munkálkodni és talán azért hagyta el minket oly korán.

A férfi jobban tudja a fájdalmat viselni, éppen mint az élet gondjait; de a nő az anya, az anyának fájdalma gyermeke elhunytával, oh az rettenetes! . . . A kit az élet vihara oly sokat hányt, vetett és ráadásul még téged is elvesztett, azok testvéreid, a kik mindig fájdalommal gondolnak a járai családi kriptára a mely téged fed. Korunkat a realizmus jellemzi és tetteket keres még az emlékezet megörökítésénél is.

Nem a feltűnni vágyás jellemzett tégedet, nem irtál sentimentális „beszélyeket”, nem tündököltél szépségeddel a nagy világban, hanem ott az egyszerű kis családi körben, ott volt csak igazán a te kis otthonod: gyermekeid mellett. A csin és rendesség jellemezte lakásodat, ismerőseid szerettek . . . és te boldog voltál . . .

A ki betölti hivatását, mint nő és honleány, az megérdemli az őszinte szeretetnek örök emlékét, a halálnak eredményét a: visszaemlékezést.

Én a messzi távolból újból csak sohajomat küldöm el a járai sírhoz, a tavasz enyhe fuvalmával együtt majd rózsák és nefelejeselek fognak sírodon viritani . . . és te megmaradsz mint hű honleány sokaknak; de főleg az én emlékezetemben.

Székelyhidy Viktor.

A pátrik.

Irta: Szabó Ferencz.

II.

(Folytatás.)

— Tehát folytatom. Szülőim a magyar-utczában laktak. Ott láttam én is napvilágot. Rokonságban állottunk a fél várossal. Nem ismertem ugyan őket; de láttam a neveiket felírva a kalendárium üres lapjaira, hová apám a borjakat, meg a bérések neveit jegyezte. Még akkor nem igen tudtam, hogy mit jelent ez a sok név; azt hittem, hogy a névnap gratulációk érdekében jegyezte fel apám, de nem; azért tette, hogy folytonos evidenciában tartassa őket, kikről különben megfeledezhetett volna s ha pénzt kértek volna kölcsön, nem pöölthette volna be a rokoni kötelék miatt. Így pedig, ha jött valaki, rendszeren feltűnt a naptár; ha a neve benne volt elkergette, ha nem: adott szerény kamatok mellett. Itt láttam az Ároktőy nevet is . . . innen ismerem a rokonságot . . . Nem tesz emlékezni.

— A familia nevünkre?

— Nem; a rokonságra — válaszolt a bőbeszédű ember, meleg tekintetű olyan figyelmeztetőleg vetve a

könyvszekrényem felé, hogy lehetetlen volt arra nem nézmem.

Vendégeim számára tartogatott borovicskás üvegem volt, mely ennyire felkelté az érdeklődést . . . de nem volt lelkem, hogy megkínáljam — hisz ugy is volt benne elegendő a jóból!

Zavarban voltam. Vendégem a beszéde későbbi folyamában olyan dolgokat emlegetett, melyek megtörténtek a családomban s melyekről magamnak is volt tudomásom. Honnan tudná ezeket, ha maga is át nem élte vagy legalább személyesen nem hallotta volna? Most már arra is emlékeztem, hogy bizony ismertem még Veres nevűeket — látásból, illetőleg hallomásból, kik velünk rokonságban is állottak; de mivel pöffeszkedő, meglépesedett emberek voltak, sohasem nyitottuk be az ajtójukat . . . Hát ha azok valamelyikének fia ez a Sándor, a ki dacára hogy gyűlölködésben, rokon megvetésben nőtt fel, s dacára, hogy csavargóvá tette a végzet s hogy még a nyelve is nehéz a sok eltemetett italtól: mégis csak rokonom! vétek volna jó szó, melegebb fogadtatás nélkül becsátani el!

Megfogtam a kezét s az előbbi hideg modoromtól elűt meleg hangon szólottam hozzá:

— Isten hozta, Sándor . . . Érezze magát itthonosan nálam . . . A mint láttam megviselte a bujdosás — nem dölne le egy pár órára? Majd aztán beszélgethetünk az otthonról, a régi szép napokról.

Sándor ur, mintha kigyó csipte volna meg, úgy pattant fel ültéből e nem remélt szavakra. Egy-két pillanatig rám meredt merően, tudakolva, mintha nem hitt volna a szavaimnak; aztán elfordult s zsebkendőjét ki rántva, zokogott keservesen, fuldokolva. Mikor kisírta magát, visszafordult megint s rekedtes, sívító kacagás között vetette magát a nyakamba. Olyan váratlan volt e rokoni osztályrész, hogy szinte levert a lábamról.

— Oh, drága rókon, kedves rókon . . . Nincs párja az erdélyi magyarnak . . . legszebb percz . . . legszebb levélkéje az emlék-koszorúnak . . . végtelenség . . . hm! hkr! krr! isten! hm! hkr! krr!

Köszörműt szegény a torkát, de hiába köszörműt, nem volt képes többet mondani: hangját előtte a perczig tartó zokogás.

Megilletődve vezettettem vissza a székig, mert jóllehet tudtam, hogy köllőleg van preparálva a sírára; de a kitérés legnagyobb részét mégis rokoni felindultságnak tulajdonítottam. Szegény! tán évek óta nem érzett anyyi meleg szívéllyességet, mint e néhány pillanat alatt!

A mint leült, kabátja megnyílt s valami gyanus pergamenszin sötétlett ki alóla. Megnéztem jobban, hát a lélek külső sártakarója volt. Ugy látszik nem viselt inget, csak a csupasz nyakára kötötte fel a hatalmas Petőfy-gallért, mint a liberia-partvidék négeréi.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

Egész selyem, mintázott Faulardokat
méterenként 85 krtól egész 4 frt. 65 krig (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végeken is szállít házhoz szállítva, postabér-és vámmentesen HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára a ZÜRICHEN. Minták postafordulóval küldetnek. Svájca címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (6)

3045—891. tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósa mint tkönyvi hatóság által a kir. kincstárnak Tzirilla Nikulae Krakói lakos elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kerelmére a végrehajtási árverés 186 frt 31 kr. köthatalék, ennek 6% kamatai 5 frt 20 kr. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 4 frt 50 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Tzirilla Nikulaenak a Krakói 33. sz. tkjvben. A 1 3—5. 7. 10—13. 15. és 17. r. a. ingatlanaira 2126 frt. megállapított kiküldési árban elrondeletetik, megjegyeztetvén, hogy a 17. r. 4821. hr. sz. a szőlőt 87 frt 50 kr. dicsma-váltás terheli.

Az árverés 1892. évi febr. 10-ik napján d. e. 10 orakor Krakói közsege házában fog megtartatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át végrehajtató kivételével készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételárt az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 30 60 és 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adó-, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál és K r a k k ó közsege előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóságtól. Nagyenyeden, 1891. jun. 31.

VINCENTI, kir. aljbíró.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

3—52

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatának változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették népszerűvé. A kormány körében előforduló eseményekről az „EGYETÉRTÉS” olvasói értesülhetnek első sorban. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérzékenyebb, tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Bármely párttaghoz tartozók is a képviselő, beszéde az „Egyetértés”-ben a legterjedelmesebben közöltetik. Ez az óriási terjedelmű lap egy-egy szerző két homlokegyenest ellenkező irodalmi célt szolgál, mert naponként megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szép-irodalmi olvasmányát a világirodalom legkiválóbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacikkeket legjobb íróinktól, divat tudósítást Párisból stb., ugy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az „Egyetértés”-nek e rovatával a versenyt kiállthatná.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés”-nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólételettség tekintetében utólrhetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés”-nek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintetektől sem hagyta magát befolyásolni, s mint teljesen független lap fölötté all minden pártérdeknek és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű országgyűlési tudósításainak is mindenkor a pártokintézeteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte meg a közölséget, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés” olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az „Egyetértés” gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés”, kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bő ségével a 33-ik lapok már fel sem veszik a versenyt. — A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évized óta tudja már, hogy az „Egyetértés”-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van s e miatt az „Egyetértés” ma már nélkülözhetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi-, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezér lapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés” a legjobban informált lap Magyarországon.

A rendszeres rovatokban s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt hű tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés” 3 speciális rovatát említjük meg, melyek országos hírre tettek szert: ezek az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS”-re,

melynek előfizetési ára: egy hóra 1 frt 90 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámokat a kiadóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés” felelős szerkesztője és kiadó-tulajdonosa:
CSÁVOLSZKY LAJOS.

Az „Egyetértés” kiadóhivatala:
Dalszínház-utca I. szám.
(Az operaházzal szemben.)